

Handleiding studeren in het buitenland

AVAG

Richtlijnen voor studenten en docenten

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Contactpersonen buitenlandstage	4
Mogelijkheden om binnen de opleiding in het buitenland te studeren	5
Onderzoekstage jaar 3	5
Periode.....	5
Toetsing tijdens de stage.....	5
Minor jaar 4	5
Periode.....	5
Minor Nottingham.....	5
Overige minoren	6
Verloskunde stage	6
Periode.....	6
Verloskunde stage in jaar 3 en 4	6
Jaar 3	6
Uitwisselingstraject met Stockholm- Zweden	7
Toetsing tijdens de verloskundige stage.....	8
Voorwaarden verloskunde stages in het buitenland.....	8
Public Health keuzestage	9
Algemene voorwaarden van Inholland en de AVAG voor studeren in een buitenland	10
COVID-19	10
Algemene voorwaarden toetsing, veiligheid en kwaliteit	11
Algemene voorwaarden toetsing in het buitenland	11
Veiligheid, kwaliteit en voorbereiding	11
Verzekeringen	12
Vorbereiding en investering	13
De kosten	13
Visa	14
Overige zaken	15
Verblijfplaats	15
STA dagen en overig verplicht onderwijs	15
De terugkeer in Nederland na afloop van de buitenlandervaring	16
Presentatie STA dag en internationale week	16
Uitwisseling ervaring met andere studenten.....	16

MRSA screening en controle op TBC.....	16
Declaratie kosten buitenlandstage.....	16
Mogelijke risico's bij studeren in het buitenland.....	17
Niet-medische risico's	17
Verkeer	17
Vermeende drugs- of wapensmokkel	17
Medische risico's.....	17
Malaria	17
Hiv-besmetting	18
Voedingsrisico's (gastro-enteritis, tyfus)	18
Psychische risico's.....	18
Bijlage 1 : Aanmeldformulier Verloskundige buitenlandstages.....	19
Bijlage 2 AVAG registratiedocument	21

Inleiding

AVAG stimuleert studenten om internationale onderwijsactiviteiten in het buitenland te doen. Met een stage of minor in het buitenland vergroot je je competenties op het gebied van verloskunde, burgerschap, professionaliseren, samenwerken en maatschappelijke betrokkenheid.

Medicine is culture based. Het is bekend dat studenten met een buitenlandervaring een breder beroepsperspectief hebben. Het is interessant om te ervaren hoe geboortezorg in andere landen is georganiseerd en verrijkend om te leren hoe vrouwen in andere culturen hun zwangerschap, bevalling en kraambed ervaren. Studeren in het buitenland verruimt je blik op de verloskundige zorg nog meer dan alleen de Nederlandse context.

Deze handleiding geeft informatie over:

- Welke periodes je tijdens de opleiding in het buitenland kunt studeren
- Welke soorten stages je kunt gaan lopen en aan welke voorwaarden dit moet voldoen
- De algemene voorwaarden die gelden voor studeren in het buitenland
- Specifieke inhoudelijke voorwaarden voor onderwijsonderdelen
- Hoe je kunt voorbereiden op een buitenlandse stage

Eénmaal per jaar organiseert AVAG een feestelijke internationale week. Tijdens deze week kun je kennismaken met studenten die eerder in het buitenland hebben gestudeerd, zijn er internationale sprekers die vertellen over hun internationale ervaringen op het gebied van geboortezorg en onderzoek en worden er interessante thema's behandeld waarbij je kennis maakt met inclusiviteit en culturele aspecten van de geboortezorg.

De internationale week wordt meestal gepland rondom The International Day of The Midwife op 5 mei. De precieze data zijn terug te vinden in het onderwijsrooster.

Contactpersonen buitenlandstage

Algemeen aanspreekpunt internationalisering

- Daphne Leeffers Daphne.leeffers@inholland.nl

Onderzoekstage

- VAA: Caroline Geerts Caroline.geerts@inholland.nl
- VAG: Mirjam van Lohuizen Mirjam.vanlohuizen@inholland.nl

Minor:

- VAA: Myrte Westerneng Myrte.westerneng@inholland.nl
- VAG: Céline Crajé Celine.craje@inholland.nl

Verloskunde stage of uitwisselingstraject:

- VAA: Kirsten Hoijtink Stagebureau.vaa@inholland.nl
Kirsten.hoijtink@inholland.nl
- VAG: Henriëtte van Wijk Stagebureau.vag@inholland.nl
Henriette.vanwijk@inholland.nl

Public Health keuzestage:

- VAA: Marit van der Pijl Marit.vanderpijl@inholland.nl
- VAG: Elies de Geus Elies.degeus@inholland.nl

Mogelijkheden om binnen de opleiding in het buitenland te studeren

Hieronder staan de verschillende mogelijkheden beschreven die je binnen je opleiding bij AVAG, in het derde of vierde jaar, in het buitenland kunt volgen.

Onderzoekstage jaar 3

Periode

In het onderwijsrooster is de periode van de onderzoekstage afhankelijk in welk traject je zit.

Traject 1; week 6 tot en met 16

Traject 2; week 17 tot en met 27

Wanneer je, je onderzoekstage in het buitenland zou willen doen, kun je onderling afspreken of je gedurende de gehele periode in het buitenland gaat verblijven, of een deel van de stage in het buitenland zal door brengen en welk deel dit dan zou zijn.

Toetsing tijdens de stage

De toetsing tijdens de onderzoekstage zal gedaan worden aan de hand van het Rubric-formulier van KET10, die ook voor buitenlandse stage geldig is. Tevens geldt voor een onderzoekstage in het buitenland dat er een tussentijds GO-moment zal worden in gepland, volgens de richtlijnen van de onderzoekstage. Dit moment zal idealiter al voorafgaand aan het vertrek naar de buitenlandse stageplek plaats dienen te vinden. Daarnaast zullen de feedbackrondes volgens het tijdsplan van de onderzoekstage aangehouden worden, waarbij een docent van de AVAG (de interne opleider) je verslag van feedback voorziet, evenals de opleider op je stageplek in het buitenland. Voor DT11.3 zal een referaat op de AVAG gepresenteerd worden ter beoordeling. De beoordeling van KET 10, DT11.3 en de individuele beoordeling zal gedaan en gewogen worden zoals vermeld in de handleiding van de onderzoekstage. De handleiding van de onderzoekstage is in het Engels vertaald. Het is een voorwaarde dat de opleider in het buitenland Nederlands of Engels spreekt en leest op goed niveau.

Minor jaar 4

Periode

In het onderwijsrooster is de periode voor de minor van week 35 tot en met week 5

Minor Nottingham

Het is mogelijk om de minor aan de universiteit van Nottingham volgen. Hierbij studeer je gedurende 20 weken bij de opleiding 'Midwifery'. Deze opleiding heeft zowel een Bachelor als Masterprogramma en je volgt vakken uit beide routes. De opleiding heeft een internationaal karakter en met name in de master module studeer je samen met studenten uit verschillende landen. In de minor volg je 3 vakken: 1) The Social and Political Context of Maternity Care, 2) Using evidence to challenge the unnecessary medicalisation of normal childbirth and 3) The Concepts of Perinatal Mental Health. Er is plek voor 12 AVAG studenten om deze minor te volgen. Meer informatie krijg je bij de minorvoorlichting, vind je in de minorhandleiding of vraag eens na bij studenten in hogere jaren die de minor doen of gedaan hebben.

Neem ook eens een kijkje op de website: [Undergraduate Midwifery Courses - School of Health Sciences - The University of Nottingham](#)

Overige minoren

Als je een andere minor in het buitenland wilt volgen, moet je daar zelf naar op zoek. Je vraagt hiervoor toestemming aan de examencommissie¹, dit valt dan onder een 'vrije keuze minor'. De examencommissie van AVAG geeft toestemming voor het volgen van een minor in het buitenland als de minor voldoet aan de criteria voor een vrije keuze minor. Als de examencommissie akkoord is gegaan met jouw minor keuze gelden voor de toetsing van de minor de voorwaarden van de universiteit van het land van de minor zelf, mits het eindniveau van de minor past bij onze eisen. Kijk voor meer informatie over criteria in de minorhandleiding. Als je een geschikte minor in het buitenland hebt gevonden neem dan contact op met de minorcoördinatoren. Zij helpen je verder met het proces. Er zijn extra kosten verbonden aan het studeren in het buitenland. AVAG heeft een vergoeding hiervoor maar zal mogelijk niet alle kosten dekken. Wees je hiervan bewust en laat je ook informeren over de extra kosten die het voor jou zal geven.

Voor een minor (semester) met een studiebelasting van 30 EC in het buitenland geldt, naast de algemene voorwaarden, dat de waarde in studiepunten dient te worden nagekeken, in samenwerking met Nuffic en de coördinator internationalisering. Met name buiten de EU gelden namelijk soms andere studiepunten dan de EC(TS). Kijk voor meer informatie over studiepunten op de site van Nuffic. www.nuffic.nl

Minorstudenten kunnen aanspraak maken op een Erasmus+ beurs. Kijk voor meer informatie bij het hoofdstuk *Vorbereiding en investering*.

Verloskunde stage

Periode

Voor een verloskunde stage zijn er drie mogelijkheden voor het volgen van een buitenlandstage.

Jaar 3: Stage 3.1 en stage 3.2.

Jaar 4: Keuzestage (na afronding van stage 3.2)

Verloskunde stage in jaar 3 en 4

Jaar 3

De stage in jaar 3 bestaat uit twee stages van tien weken. Namelijk stage 3.1 en stage 3.2. Er bestaat een mogelijkheid om in één van deze periodes een verloskunde stage in het buitenland te lopen. Het aantal weken dat je stageloopt in het buitenland wordt door het stageteam bepaald. Dit heeft onder meer te maken met de mogelijkheid om op een stageplek KPb's af te kunnen ronden of niet. Dat kan in sommige gevallen betekenen dat je niet de gehele 10 weken stageloopt in het buitenland maar een gedeelte ervan bijvoorbeeld 5 of 6 weken.

Voor stage 3.2 geldt dat je niet 10 weken in het buitenland stage kan lopen. De reden hiervoor is dat dit een belangrijke stage is die je doorgang geeft naar het 4e jaar. We willen zoveel mogelijk waarborgen dat je voldoet aan alle gestelde voorwaarden die wij als opleiding voor ogen hebben om een goede doorstroom naar jaar 4 te bewerkstelligen. De stageweek die overblijven loop je dan in Nederland.

Mogelijke opties voor een buitenlandstage zijn Zweden en Curaçao. De AVAG heeft een uitwisselingstraject met Zweden en er is een overeenkomst met het ziekenhuis in Willemstad, Curaçao. Mocht je naar een ander land of ander ziekenhuis willen, geef dit dan tijdig aan (6-9 maanden voorafgaand aan de stageperiode) bij de coördinatoren zodat er contact gelegd kan worden

---

¹ Bij de minor aan de universiteit van Nottingham geldt een andere aanmeldprocedure.

om te stage te realiseren. Onder de kop *voorwaarden verloskunde stage buitenland* staan de voorwaarden die gesteld worden aan een verloskunde stage in het buitenland.

Jaar 4

Tijdens de "Keuzestage" in jaar 4 kan de student zelf aangeven waar hij of zij stage wil lopen. Dit kan zijn:

- een verloskundige stage in Nederland (1^e of 2^e lijn),
- een verloskundige stage in het buitenland,
- Een public health stage in het binnen- of buitenland

Houd – bij alle verloskunde buitenlandstages - rekening met uitloop of studievertraging ten gevolge van onvoorziene omstandigheden.

Aanmelden verloskundige stage in het buitenland

Aanmelden voor een verloskunde stage in het buitenland kan nadat je er informatie over hebt gekregen in jaar 2. In bijlage 1 zit een aanmeldformulier die ingevuld toegestuurd dient te worden aan de coördinatoren buitenlandstage van het stageteam (Kirsten Hoijtink VAA of Henriëtte van Wijk VAG). Aanmelding dient uiterlijk 6 maanden voorafgaand aan de stageperiode ingediend te worden, maar bij voorkeur 9 maanden.

Uitwisselingstraject met Stockholm- Zweden

Periode voor 2022-2023

Voor traject 1; week 47 tot en met week 51

Voor traject 2; week 7 tot en met week 11

Het is mogelijk om in het derde jaar 5 weken stage te lopen in Zweden, in Stockholm bij het Huddinge ziekenhuis van het Karolinska Instituut. Dit is een gerenommeerd instituut dat onder andere een opleiding tot verloskundige aanbiedt. Door in Zweden stage te lopen krijg je de gelegenheid verschillende (verloskundige)systemen van zorg, de Nederlandse en Zweedse, te vergelijken. Zo bevalt bijvoorbeeld bijna iedereen in Zweden in het ziekenhuis en vinden de controles plaats door een verloskundige in een prenatale kliniek in de stad Stockholm.

De stageweken in het derde studiejaar zijn verdeeld over 8 weken 1^e lijn en 12 weken 2^e lijn. De stage in Zweden telt voor vijf weken stage in de 2^e lijn. Meedoen met een uitwisseling naar Zweden betekent een extra investering in tijd en geld. Je gaat samen met een andere AVAG student als koppel naar Stockholm. Dat kan ook een student zijn die je niet kent, bijvoorbeeld van de andere AVAG-locatie.

Kosten

Zweden is qua onderhoud een duurder land dan Nederland. Studenten zijn ongeveer 6400 SEK (700 Euro) aan maandelijkse lasten kwijt (eten, drinken, openbaar vervoer). Ook huisvesting, vluchtkosten en verzekeringskosten (ziektekosten, reisverzekering, WA-verzekering) zijn voor eigen rekening. De beroepsaansprakelijkheid is geregeld via AVAG. Voor het collegegeld krijg je geen extra factuur, dat zit in het uitwisselingsproject inbegrepen. AVAG faciliteert deze buitenlandreis met een vergoeding van 660 Euro per persoon per stageperiode. Dit bedrag dekt lang niet alle kosten.

Voorwaarden uitwisselingstraject

Voorwaarden voor deze stage zijn:

- Een goede beheersing van de Engelse taal.
- Je studie verloopt volgens de nominale studieroute* en je hebt tot nu toe alle EC's behaald.
*Situatie wordt per student bekeken vanwege mogelijke achterstanden ten gevolge van COVID-19 pandemie.

Aanmelding uitwisselingstraject jaar 3

Aanmelden voor deze uitwisseling kan nadat je er informatie over hebt gekregen in jaar 2. Voorafgaand aan de deadline voor aanmelding ontvangen jullie ook nog een informatiemail betreffende het uitwisselingstraject. Informeer bij vragen bij Kirsten (VAA) of Henriëtte (VAG) van het stageteam. Mocht er veel belangstelling zijn dan worden de studenten gekozen aan de hand van een motivatiebrief en soms een gesprek of loting.

Toetsing tijdens de verloskundige stage

Je kunt de toetsing van een stage-activiteit in een buitenlandse setting op een overeenkomstige wijze continueren als geldend in Nederland. In het geval van een stage kan toetsing alleen plaatsvinden als de toets past binnen de doelen van de stage. Dat betekent bijvoorbeeld dat er verrichtingen en KPB's kunnen worden behaald in deze stage. KET's kunnen enkel getoetst en afgetekend te worden in een Nederlandse verloskundige stage.

Voor toetsen die in het buitenland worden afgenomen geldt dat, conform het gangbare beleid, de examinator van AVAG (SBC) het finale oordeel vaststelt.

Voorwaarden verloskunde stages in het buitenland

De verloskunde stages in het buitenland moeten qua leerrendement overeenkomen met die van een Nederlandse verloskunde stage. Dat betekent dat er KPB's afgetekend kunnen worden. Het stageteam is verantwoordelijk voor de stages in het buitenland die verloskundig leerrendement bieden. Dit betekent dat het stageadres in het buitenland moet voldoen aan voorwaarden die door stageteam zijn vastgesteld en zijn goedgekeurd door de opleiding.

*De voorwaarden die aan een **stageadres in het buitenland** worden gesteld zijn de volgende:*

- De verloskunde stage kan alleen in High Income Countries plaatsvinden omdat zowel het *leerproces*, de *veiligheid* en de *begeleiding* beter gegarandeerd kan worden dan in Middle en Low Income Countries.
- Het betreft een land waar goed Nederlands of Engels* gesproken wordt door opleiders én de zwangerenpopulatie.
* Anderstalige landen gaan altijd in overleg met het stageteam en hebben de voorwaarde dat de vio de voertaal van het land goed spreekt.

*De voorwaarden die aan de **opleider in het buitenland** worden gesteld zijn de volgende:*

- De vaste opleider dient voorafgaand aan de stage de stagewerkbegeleidingscursus online te hebben gevolgd. Deze wordt aangeboden door het stageteam en is ook beschikbaar in het Engels.
- Er is een vaste opleider die gedurende het verblijf van jou fungeert als aanspreekpunt voor ons als stageteam. Deze opleider draagt ook zorg voor de toetsingsmomenten en het aftekenen van de KPB's en verrichtingen. Het onderwijsmateriaal is voor de opleiders in het Engels aanwezig.
- Elke toets heeft bij AVAG een door de examencommissie aangewezen examinator. Ook voor toetsen die in het buitenland worden afgenomen geldt dat, conform het gangbare beleid, de examinator van AVAG (in het geval van de verloskundestage de SBC) het finale oordeel vaststelt.
- De vaste opleider moet na afloop van de stage bereid zijn om de beoordeling eventueel toe te lichten aan het semester team of de SBC.

*De voorwaarden die worden gesteld door de opleiding aan jou als **VIO** als je een verloskundige stage in het buitenland wil gaan doen:*

- Je loopt op niveau qua studievoortgang. Dit betekent dat je alle KPB's van het voorgaande studiejaar hebt afgerond en dat de PG's van de stage van het voorgaande studiejaar met een voldoende zijn afgerond. Mocht je t.g.v. COVID-19 achterstand hebben opgelopen in je stages dan kun je alsnog een stage in het buitenland bespreekbaar maken met het desbetreffende team.
- Er wordt een aanvraagformulier (zie bijlage 1) aangeleverd aan het stageteam waarbij de SLC'er in de cc wordt gezet. Dit gebeurt ten minste 6 maanden voor aanvang van de stageperiode.
- Het is niet toegestaan om zelf stageadressen te werven. Mocht je als student een adres of contact weten, dan geef je dit door aan het stageteam. Zij zullen contact opnemen met het stageadres en beoordelen of de organisatie en opleider voldoen aan de voorwaarden van de opleiding om een Nederlandse student te begeleiden en te toetsen.

- Het strikte advies is om in duo's een buitenlandstage te organiseren. Dit is in verband met de veiligheid op fysiek en mentaal gebied. Mocht je hiervan willen afwijken dan willen we dit eerst bespreken en wordt per aanvraag individueel gekeken of dit akkoord is.
- Na afloop van de stage maak je zo spoedig mogelijk een afspraak met de huisarts voor een MRSA test. De kosten kunnen worden gedeclareerd bij de opleiding. Zonder goede uitslag van deze test kun je niet starten aan een volgende stage.

Public Health keuzestage

Mocht je naar het buitenland willen, maar **niet** voor een onderzoeks-, minor of verloskunde stage, dan kan dat ook in het vierde jaar middels een *public health keuzestage*. Voor deze stage ga je zelf op zoek naar een geschikte organisatie. Bij interesse hierin dien je contact op te nemen met Marit van der Pijl (VAA) of Elies de Geus (VAG) van de leerlijn PH. Meer informatie is te vinden op de site van de Studiegids in de *Handleiding keuzestage Public Health jaar* (zie onder). Ook de voorwaarden en vormen van begeleiding tijdens deze stage vind je terug in deze handleiding.

<https://studiegids.verloskunde-academie.nl/wp-content/uploads/2021/07/Keuzestage-Public-Health-in-jaar-4-2021-2022DHL.pdf>

Algemene voorwaarden van Inholland en de AVAG voor studeren in een buitenland

Inholland en de AVAG stellen voorwaarden aan het studeren en/of stagelopen in het buitenland.

Let op: Op de site van InHolland zijn de aanvullende algemene voorwaarden te lezen.

Het is erg belangrijk om deze website met voorwaarden en tips goed door te nemen als aanvulling op deze reader. **De voorwaarden van Inholland zijn leidend.**

[Weten & Regelen | Iris, jouw informatie in één oogopslag \(inholland.nl\)](#)

COVID-19

In alle gevallen moet een positief reisadvies gelden voor een land, respectievelijk een regio of stad op de dag vóór vertrek.

Dit betekent code geel of groen van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de uitreis. We adviseren je dringend om de [overheidsinformatie van het ontvangende land](#) nauwlettend te volgen. Het is goed rekening te houden met de zeer wisselende en snel wisselende kleurcodes ten gevolge van de COVID-19 pandemie. Dit kan uiteindelijk als gevolg hebben dat er veel kosten in de voorbereiding hebben gezeten, maar dat er bij een **negatief reisadvies je niet kan gaan**. Daarbij is het goed na te denken over repatriëring bij wijzigingen, quarantaine plichten etc. Uitgebreide én actuele informatie is te vinden op Iris: <https://iris.inholland.nl/knowledgebase-std/onderwerpen-iso-std/naar-het-buitenland>

Algemene voorwaarden vanuit de Verloskunde Academie Amsterdam Groningen zijn:

- Je bent volledig gevaccineerd volgens de richtlijnen van de opleiding alvorens je medisch technische handelingen gaat verrichten. Aanvullende vaccinaties (per land afhankelijk) worden verderop besproken. De COVID-19 vaccinatie wordt door de opleiding van harte aanbevolen. De richtlijnen m.b.t. COVID-19 en reizen nemen wij over zoals de overheid en de reisbranche die oplegt.
- Naar aanleiding van de voortdurende COVID-19 situatie zijn alle studenten die in het Spring semester naar het buitenland gaan verplicht een Travel Application Form in te dienen. Je moet toestemming krijgen om af te reizen voordat je vertrekt. Houd er rekening mee dat het tot 10 werkdagen kan duren voordat je ofwel toestemming ontvangt of dat je reisverzoek wordt afgekeurd. Enkele landen staan op een No-Go lijst. Lees alle informatie op [Iris](#) aandachtig door. Hier vind je ook de link voor de Travel Application Form.
- Ten tweede ben je ook verplicht je stage in [Moveon](#) te registreren via het portaal "Online registration form Internship / Graduation project abroad". Ook deze registratie moet in orde zijn voordat je afreist naar het buitenland.
- Aanmelding bij de Nederlandse ambassade van het betreffende land is verplicht, evenals een (stage/werkvisum). Let op: in enkele landen is er naast een visum ook een vergunning nodig om stage te lopen.

Het is niet toegestaan om verloskundige handelingen uit te voeren bij niet-verloskundige stages. (PH stage, onderzoeksstage of de minor). De beroepsaansprakelijkheidsverzekering geldt alleen tijdens verloskundige stages (in het buitenland). AVAG is niet verantwoordelijk voor de gevolgen wanneer een student kiest dit toch te doen.

Algemene voorwaarden toetsing, veiligheid en kwaliteit

Voor elke onderwijsactiviteit in het buitenland gelden ten aanzien van de toetsing, veiligheid en kwaliteit een aantal voorwaarden. De AVAG stelt de volgende voorwaarden:

Algemene voorwaarden toetsing in het buitenland

Om tot een overeenkomstige en gelijkwaardige toetsing in het buitenland te komen gelden het toetsplan en toetsbeleid van AVAG als referentie en zijn de volgende voorwaarden gesteld.

- De context van een stage of minor in het buitenland is gelijkwaardig aan EQF-niveau 6/7².
- De student krijgt gedurende het verblijf in het buitenland van de gast-opleiding een vaste (stage)begeleider toegewezen. De student wordt zoveel mogelijk door deze vaste begeleider getoetst (voor de onderzoeksstage is bij de uiteindelijke toetsing de interne begeleider betrokken, met input vanuit de begeleider in het buitenland).
- Er is contact opgenomen door het semesterteam/stageteam/coördinator met deze begeleider. Tijdens dit contact:
  - Maakt het semesterteam/stageteam/coördinator een inschatting of de begeleider voldoet aan de gangbare eisen die AVAG heeft gesteld aan een examinator voor de betreffende toets uit dit onderwijsonderdeel (KPB, PG en stageverrichtingen/opdrachten en/of minor)
  - Wordt de begeleider in de gelegenheid gesteld zich te verdiepen in het toetsbeleid van AVAG en de geldende werkwijze.
  - Wordt, indien nodig, Engelstalig onderwijsmateriaal beschikbaar gesteld door AVAG.
- Elke toets heeft bij AVAG een door de examencommissie aangewezen examinator². Ook voor toetsen die in het buitenland worden afgenomen geldt dat, conform het gangbare beleid, de examinator van AVAG het finale oordeel vaststelt.
- De vaste stagebegeleider/beoordelaar moet na afloop van de stage bereid zijn om de beoordeling toe te lichten aan het semesterteam of de SBC.

Kijk voor specifieke toetsvoorwaarden in de desbetreffende handleidingen van de verloskundige stage, keuzestage, onderzoeksstage of minor.

Veiligheid, kwaliteit en voorbereiding

AVAG streeft ernaar dat de veiligheid van de studie- of stageplek in het buitenland overeenkomstig is met een plek in Nederland. Dat streven wordt niet altijd behaald. Vandaar dat AVAG een aantal voorwaarden stelt om de veiligheid zo veel mogelijk te vergroten. In verband met het waarborgen van de veiligheid van de studie- of stageplek en de kwaliteit van de plek gelden de volgende zes voorwaarden:

1. Er is tijdens het verblijf contact tussen de vaste opleider en het stageteam of de coördinator van de betreffende leerlijn, de SLC en de student.
2. Het stageteam of de coördinator van de betreffende leerlijn heeft vooraf inzicht gekregen in de arbeidsomstandigheden³ van de studie- of stageplek en een officiële GO gegeven voor de stage.

---

² Het European Qualifications Framework (EQF) is in het leven geroepen om (de niveaus van) opleidingen in Europa met elkaar te kunnen vergelijken. Er zijn in het EQF acht niveaus. EQF 6 komt overeen met een *professional bachelors degree* (hbo-bachelor). <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>

Zie ook de Nuffic landenmodule voor het vergelijken van diploma's conform Nederlandse waardering voor buitenlandse diploma's. <https://www.epnuffic.nl/documentatie/publicaties/onderwijssysteem-zweden.pdf>

² Voor KPB's en PG-stage is dat de SBC, voor het onderzoekssemester is dat zowel de interne als externe begeleider. Voor de minor gelden de toetseisen van het instituut waar de student de minor volgt.

³ Met arbeidsvoorwaarden wordt onder andere bedoeld: zijn de werktijden conform de Nederlandse setting? Zijn er goede afspraken gemaakt met de stagebieder over begeleiding van de student, verantwoordelijkheden, calamiteiten, werkdruk, boventaligheid en bescherming van de student?

3. Als je voor een stage in een MLIC kiest, verwacht AVAG dat je deze stage samen met een medestudent loopt. Een voorwaarde is dat een stage in een MLIC altijd gelijktijdig door twee studenten van AVAG gelopen.
4. Als je voor een studie- of stageplek in een MLIC kiest, is er een debriefing met de interne begeleider bij terugkomst.
5. In alle gevallen moet een positief reisadvies gelden voor een land, respectievelijk een regio of stad op de dag vóór vertrek. Dit betekent code geel of groen van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de uitreis. We adviseren je dringend om de overheidsinformatie van het ontvangende land nauwlettend te volgen. [Informatieservice Buitenlandse Zaken | Contact | Nederlandwereldwijd.nl](#)
6. Je wordt Door het Inholland International Office, na registratie in MoveOn, uitgenodigd voor een pre-departure meeting en de Intercultural Learning workshop. Zodra je weet dat je stage doorgang kan vinden is het goed je direct te registreren in MoveOn. Dan krijg je automatisch een mail om je hiervoor aan te melden. Deze meetings zijn formeel niet verplicht maar de verwachting is wel dat studenten hieraan deelnemen aangezien dit hoort bij de voorbereiding van de studie/stage in het buitenland.

Er zijn twee meetings:

1. De pre-departure meeting: gericht op praktische zaken (beursaanvraag IMF/Erasmusbeurs, travelapplication, visa, verzekering, [OV-compensatie](#)) Op Iris kun je hier ook al veel informatie over vinden. <https://iris.inholland.nl/knowledgebase-std/onderwerpen-iso-std/naar-het-buitenland/langer-dan-drie-maanden-naar-het-buitenland/afstudeer-stage-in-het-buitenland?question=stage-bui-wat-moet-ik-regelen-voor-vertrek>

2. De Intercultural Learning Workshop: gericht op het ontwikkelen van interculturele competenties (denk aan formaliteit, tijdsbegrip etc). Het doel is een bijdrage leveren aan verwachtingsmanagement en om eventuele ongemakkelijke situaties te voorkomen. De workshop wordt toegespitst op andere het land waar je naar toe gaat.

De extra uren aan studiebelasting voor deze cursus zijn extra curriculaire, dat wil zeggen: boven op het bestaande curriculum en is kosteloos.

Verzekeringen

Voor het waarborgen van de veiligheid streeft AVAG ernaar dat de arbeidsomstandigheden voor de studenten vergelijkbaar zijn met de Nederlandse situatie. Vandaar dat er voor AVAG-studenten een (beroeps)aansprakelijkheidsverzekering (met werelddekking) afgesloten wordt. Deze dekt onder meer aansprakelijkheid bij het uitvoeren van medische handelingen onder begeleiding van een professional. Je hoeft deze verzekering niet zelf af te sluiten.

Let op: een reisverzekering en wettelijke aansprakelijkheidsverzekering dien je zelf te regelen.

Voorbereiding en investering

Wil je studeren of stagelopen in het buitenland? Begin dan in het tweede semester van jaar 2 en kijk dan al vooruit naar mogelijkheden in jaar 3 en 4. Wanneer je een deel van je opleiding in het buitenland doet, doe je sowieso een heel bijzondere ervaring op. Maar het gaat meestal niet zonder een extra investering in tijd en geld. Het is raadzaam om tijdig aan de voorbereiding van je avontuur te beginnen, minimaal zes à negen maanden van tevoren. Meer informatie over de oriëntatie voor een buitenlandstage is te vinden op www.wilweg.nl

Het voorbereiden op een studieperiode in het buitenland kost veel tijd. Voor elke mogelijkheid voor het studeren in het buitenland gelden andere deadlines. Kijk voor specifieke deadlines van een onderzoekstage, verloskundestage, keuzestage of minor naar de desbetreffende handleidingen voor stage of minor.

Qua tijdsinvestering moet je onder andere denken aan het zoeken naar een plek in het buitenland die bij je past en het schrijven van een voorstel met concrete ideeën, dat je voorlegt aan het stageteam, de coördinatoren van de betreffende leerlijn en/of de examencommissie. Houd er rekening mee dat het regelen van de aanmelding, de visa, verzekeringen, de vlucht en het zoeken naar huisvesting een tijdrovende klus is.

De kosten

Als je gaat studeren in het buitenland worden de extra kosten gerelateerd aan een stage of minor geschat op 1000 Euro aan verblijfskosten per maand in een high income country (HIC) (in een M/LIC minder). Daar komen vlucht- en visakosten bij. De AVAG vergoedt de benodigde vaccinaties en zaken die nodig zijn om (veilige) stage te kunnen lopen zoals een MRSA test bij terugkomst, mits deze niet vergoed worden door je eigen zorgverzekering. De AVAG vergoedt verder maximaal 660 Euro voor reis- en verblijfskosten.

In het geval van een minor in het buitenland, vergoedt AVAG ook de kosten van de minor zelf, met een maximum van 2250 Euro.

Bij een verloskunde stage in het buitenland betaalt AVAG de opleider een stagevergoeding via het instituut waar je stageloopt. Het stageteam bepaalt de hoogte van de vergoeding, deze kan verschillen per land. Vergoedingen worden alleen uitbetaald na het inleveren van een digitale declaratie aangevuld met digitale bewijzen van de originele nota's met daarbij een bankafschrift.

Via InHolland zijn er twee mogelijkheden om voor een aanvullende vergoeding in aanmerking te komen. Dit betreft de Erasmus+ beurs en de IMF beurs.

Erasmus+ beurs

De Erasmus+ beurs is een beurs van de Europese Unie, die een tegemoetkoming geeft in de extra kosten van studeren in het buitenland. Er worden strenge voorwaarden gesteld aan deze beurs, zo moeten er minimaal twee maanden in het buitenland gestudeerd/ stage gelopen worden in een Europese partnerinstelling van de hogeschool InHolland. De beurs is met name interessant voor de minor studenten. Kijk eens op Iris voor meer informatie en de voorwaarden om te kijken of jij hiervoor in aanmerking komt. [Weten & Regelen | Iris, jouw informatie in één oogopslag \(inholland.nl\)](#)

InHolland Mobiliteits Fonds (IMF)

Voor studenten die niet in aanmerking komen voor een Erasmus Beurs is er de mogelijkheid een InHolland IMF beurs aan te vragen aanvullend op de vergoeding die wordt verstrekt door de AVAG. Ook aan deze beurs zijn voorwaarden gesteld. Het betreft een vergoeding van 200-400 Euro. Kijk voor meer informatie en of je aan de voorwaarden voor deze beurs voldoet op Iris: [Weten & Regelen | Iris, jouw informatie in één oogopslag \(inholland.nl\)](#)

Visa

Het aanvragen van een visum is essentieel voor de meeste onderwijsactiviteiten in het buitenland en dien je zelf te regelen. Onderstaande informatie is belangrijk voor de voortgang van de stage. Als student ben je namelijk zélf verantwoordelijk voor het regelen van de formele toegang tot het land waar je de onderwijsactiviteit wilt volgen. Visa-regels zijn voor elk land anders. AVAG kan je wel helpen met het aanvragen van de visa, maar medewerkers zijn niet op de hoogte van alle variaties op het gebied van landeigen visaregels. Vandaar dat hulp bij een visum aanvraag door AVAG maar zeer beperkt is. AVAG benadrukt dat er te allen tijde een juist visum moet zijn verkregen alvorens de reiskostenvergoeding te kunnen financieren en de onderwijsactiviteit te ondersteunen. Zo is het niet mogelijk om met een toeristenvisum naar een land te reizen wanneer er een stagevisum moet worden aangevraagd. Met andere woorden, mocht je als student voortijdig geen of onjuist visum hebben geregeld dan behoudt AVAG zich het recht voor om voor de gehele stage op het allerlaatste moment alsnog een negatief reisadvies af te geven, ongeacht de door de student gemaakte kosten. Indien de student besluit om na het negatieve reisadvies door AVAG op eigen verantwoordelijkheid toch de reis aan te vangen en de stageplaats te bezoeken met een ongeldig visum, dan kunnen de studiebelastingen en toetsen niet worden verzilverd in studiepunten.

Let op: Voor een paspoort geldt voor sommige landen een bepaalde geldigheidsduur.

Lees verder: [Visa en vergunningen | WilWeg](#)

Overige zaken

Verblijfplaats

Het vinden van een verblijfplaats (woning, studentenhuus of gastenverblijf) wordt niet door de AVAG ondersteund, dat moet je zelf regelen. Je kan de stageplaats waar je heen gaat om hulp vragen. AVAG wil weten waar je verblijft, bij wie en hoe wij jou daar kunnen bereiken. Maar ook vinden wij het belangrijk om te weten welke reisdagen je reist, hoe je reist en wat de contactgegevens zijn van de achterblijvers in geval van nood. Kijk in bijlage 2 voor het AVAG registratiedocument.

Communicatie

Het is belangrijk om bij studeren in het buitenland in contact blijven met de AVAG. Spreek met een vaste contactpersoon van de opleiding af om wekelijks een bericht uit te wisselen (bij voorkeur via WhatsApp), zodat de opleiding weet hoe het je vergaat in het buitenland.

STA-dagen en overig verplicht onderwijs

In principe zijn de STA-dagen een verplicht onderdeel tijdens de verloskunde stageperiodes. Als je in het buitenland stageloopt lukt het niet om fysiek aanwezig te zijn. Het is in dat geval toegestaan om de STA-dagen dan fysiek te missen. Voor de continuïteit en de toegevoegde waarde van de STA-dagen raden wij aan om de dag online bij te wonen mits haalbaar met het tijdsverschil. Deelname aan supervisie in het derde jaar is verplicht, ook als je stageloopt in het buitenland. De leerlijn professionaliseren is akkoord dat je deze bijeenkomsten dan online bijwoont. Lukt dit niet vanwege het tijdsverschil, neem dan contact op met coördinator supervisie op de VAA: Mart Bakker (Mart.Bakker@inholland.nl) of Astrid Klepper voor de VAG (Astrid.Klepper@inholland.nl).

Vooraf tijdens de onderzoeksstage vinden lessen plaats welke je verplicht bij dient te wonen (deze gelden als VHO) en de VHO's zijn verplicht onderwijs. Hiervoor kun je met de docent afspreken wat je kunt doen om toch deze lessen te volgen (online aansluiten dan wel zelfstandig de les uitwerken zijn eventuele oplossingen die je kunt bespreken).

Supervisie

Als je stageloopt in het buitenland en die stage is lang genoeg (6-10 weken) om ook supervisie te volgen, kun je dat bij de coördinator supervisie Mart Bakker (VAA); Astrid Klepper (VAG) aangeven. Met je supervisor maak je dan afspraken om de supervisie online te kunnen volgen voor de periode dat je in het buitenland verblijft. "

De terugkeer in Nederland na afloop van de buitenlandervaring

Presentatie STA dag en internationale week

Na afloop van je buitenlandse stage of minor verwachten we dat je op een STA-dag een presentatie houdt (van bijvoorbeeld vijf slides), met daarin een korte schets van je ervaringen in het buitenland. Vertel tijdens deze presentatie in hoeverre de studie of stageplek heeft bijgedragen aan het verwerven van interculturele competenties en leg verband met je toekomstige beroepsuitoefening als verloskundige. Plan deze presentatie in overleg met het semesterteam bij voorbeeld tijdens de jaarlijkse internationale week.

Van studenten die in het buitenland zijn geweest wordt een bijdrage verwacht tijdens de Internationale Week. In de Internationale Week wordt er geregeld dat de studenten die mee hebben gedaan met de uitwisseling naar Zweden contact krijgen met de Zweedse studenten die dan hier zijn.

Uitwisseling ervaring met andere studenten

Na afloop van je stage of minor is er een bijeenkomst met andere studenten die in dezelfde periode naar het buitenland zijn geweest. Deze bijeenkomst wordt benut om ervaringen uit te wisselen en inspirerende, maar soms ook lastige of emotionele situaties met elkaar te bespreken. Wij zien dit als belangrijke nazorg voor studenten die naar het buitenland zijn geweest. Het semesterteam organiseert deze bijeenkomsten.

Deelname aan de bijeenkomst geldt als extra curriculaire activiteit, die samenhangt met je stage of minor in het buitenland.

MRSA screening en controle op TBC

Als je stage hebt gelopen in een kliniek of ziekenhuis in het buitenland, is besmetting met de MRSA-bacterie een reëel risico. Vandaar dat elk ziekenhuis in Nederland vereist dat je bij terugkomst een MRSA-screening hebt gedaan. De uitslag van de test duurt vier à vijf dagen.

LET OP: eerder kun je niet aan je volgende klinische stage in Nederland beginnen! Wij adviseren om direct na thuiskomst een test te laten doen. De kosten voor deze test mag je declareren bij de opleiding, mits deze worden uitgevoerd via het VUMC of UMCG en niet door je eigen reis- of ziektekostenverzekering wordt vergoed.

Bij de uitwisselingsstage naar Zweden word je op dag 1 van start stage getest op deze bacterie. De kosten worden betaald door het Huddinge ziekenhuis in Stockholm.

Ook een controle op tbc, acht weken na terugkomst, wordt voor sommige landen aanbevolen.

Meer informatie betreft Preventie en vaccinatie, met onder andere contactgegevens van infectiepreventie van het VUMC en UMCG, zijn terug te vinden in de Studiegids AVAG [Preventie en vaccinatie – Studiegids AVAG \(verloskunde-academie.nl\)](#)

Declaratie kosten buitenlandstage

Als student kun je een aantal kosten vergoed krijgen. Om hiervoor in aanmerking te komen moet je een declaratie indienen bij het stageteam met de stageplanning in de cc. Gebruik hiervoor het geldende declaratieformulier (via Moodle) en overleg van alle bedragen de bonnetjes / facturen een digitale scan als bewijsmateriaal.

De declaraties dienen **uiterlijk vier weken (20 werkdagen)** na terugkomst ingediend te worden.

Mogelijke risico's bij studeren in het buitenland

Omdat het lastig is te definiëren welke landen een significant groter risico opleveren, geldt onderstaande voorlichting over risico's voor alle stages buiten Nederland. In bijvoorbeeld Canada speelt het risico van de sterke claimcultuur, terwijl in Afrika de gezondheidsrisico's meer op de voorgrond staan. Het feit alléén dat stages in het buitenland risicovoller zijn, is geen reden daarvan af te zien. Het is echter wel van belang dat je je tijdig en juist informeert over de risico's. Bij studeren in het buitenland is er een aantal niet-medische en medische risico's.

Niet-medische risico's

Verkeer

Verkeer is in veel landen, waaronder landen in Afrika en Azië, de belangrijkste doodsoorzaak bij in die landen verblijven buitenlanders. Dit blijkt uit jaarverslagen van diverse ontwikkelingsorganisaties (o.a. jaarverslag 2006 Warchild). Dit wordt veroorzaakt door slechte wegen (zandwegen, vaak geen straatverlichting), nauwelijks controle op alcoholgebruik en gebruik van veiligheidsriemen en het slechte onderhoudsniveau van de voertuigen, naast onvoldoende rijervaring van veel buitenlanders op dergelijke wegen.

Vermeende drugs- of wapensmokkel

Sommige objecten kunnen door douanepersoneel in het buitenland worden herkend als drugs of wapens, terwijl dit niet het geval is. Te denken valt aan koffiemelkpoeder of de 'spy' die is bijgesloten in het PEP-pakket om de temperatuur te registreren. Dit kan herkend worden als respectievelijk drugs of een ontstekingsmechanisme. Het meenemen hiervan dient te worden voorkomen of het moet worden voorzien van een ingesloten brief met officieel briefhoofd en stempel.

Uiteraard dient ook het bij je dragen van objecten zoals zakmessen voorkomen te worden.

Daarnaast is het belangrijk om te weten dat het risicovol is om pakketjes voor derden met je mee te brengen, waar mogelijk verboden middelen in zitten. Je loopt daarmee het risico op gevangenschap of vervolging door justitie in een land waar de rechtspraak heel anders is geregeld dan in Nederland.

Medische risico's

Een stage in het buitenland kan ook medische risico's met zich meebrengen. Laat je daarom altijd én tijdig adviseren bij de GGD voorafgaand aan de reis over de medische risico's en vaccinaties. Hier volgen enkele nuttige websites voor meer informatie.

- <https://www.ggdreisivaccinaties.nl>
- <https://www.reisivaccinaties.n/heb-ik-een-vaccinatie-nodig>

Er kan zich een situatie voordoen dat je medische hulp nodig hebt. Het is goed om hier vooraf over na te denken en te weten waar je heen kan voor goede medische zorg. Zorg ervoor dat je het alarmnummer van het land waar je bent hebt opgeslagen in je telefoon.

Via deze website is meer informatie over te vinden.

<https://www.ggdreisivaccinaties.nl/actueel/medisch-behandeling-in-buitenlands-ziekenhuis>

Malaria

Wat betreft malaria is de morbiditeit in aantal veel groter dan de mortaliteit. Deze is ook sterk afhankelijk van de dichtheid van de anofelesmuggen in het gebied en de medicijnresistentie (die per 50 km kan verschillen). Morbiditeit en mortaliteit kunnen worden voorkomen door:

- Consequent gebruik van een geïmpregneerd muskietennet

- Trouw gebruik van malariaprofylaxe (informatie en aanvraag via de GGD).
- Tijdige onderkenning van malariasymptomen en op tijd starten met medicatie.

Meer informatie hierover is te vinden op:

- <https://www.ggdreisvaccinaties.nl/noodbehandeling-malaria>
- <https://www.ggdreisvaccinaties.nl/reistips>
- <https://www.thuisarts.nl/reizigersziekten/ik-ga-op-reis-en-wil-malaria-voorkomen>

Hiv-besmetting

Hiv-transmissie naar expats wordt in de meeste gevallen veroorzaakt door geslachtsverkeer. Als men zich prikt met een seropositieve (meestal holle) naald is het risico van besmetting met hiv ongeveer 0,3% (1:333). Een verdere reductie van dit risico wordt bereikt door goede voorlichting over een veilige manier van medisch handelen (preventie) en de *Post Exposure Profylaxis* (PEP-kuur). PEP vermindert de 0,3% kans met waarschijnlijk nog eens 81%). Informeer vooraf op je stageplek of er een PEP pakket aanwezig is indien je stageloopt in een hoog risicoland.

Voedingsrisico's (gastro-enteritis, tyfus)

Hoewel expats meestal immuniteit opbouwen tegen veel veroorzakers van gastro-enteritis is dit bij studenten door de korte aanwezigheid minder het geval en dienen hygiënische maatregelen streng te worden nageleefd. Ook hierover zal voorlichting worden gegeven aan de studenten.

Psychische risico's

Naast bovengenoemde risico's is er een aantal psychische risico's (eenzaamheid, depressiviteit, verergering bestaande psychische aandoening), die mogelijk worden vergroot bij alleen reizen. Dit risico voor je mentale gezondheid is een reden dat AVAG vindt dat je een stage in een MLIC niet alleen loopt.

Daarnaast kan het antimalariamiddel mefloquine (Lariam) soms psychische bijwerkingen hebben. Let erop dat je bij sommige malariaprofylaxe al enkele weken voorafgaand aan de reis moet starten.

Bijlage 1: Aanmeldformulier Verloskundige buitenlandstages

Voorstel Verloskundige Buitenland Stage

Aanleveren ten minste 6 maanden voorafgaand een buitenland stage.

Algemene gegevens stage organisatie

Studenten (min. 2):

Datum:

Stage praktijk/kliniek:

Adres:

Plaats:

Land:

Contactpersoon praktijk/kliniek

Naam: -

Functie:

Opleidingsniveau:

Spreekt en leest goed Nederlands of Engels? (Ja/Nee)

Tel:

Mail:

Toestemming stagepraktijk/kliniek: (meesturen bevestigingsmail of evt handtekening)

Stageperiode:

Korte beschrijving van de stageorganisatie

Inhoudelijke toelichting

Relevantie van voorgestelde stage

Planning voorbereiding stage

Datum	Activiteit

Goedkeuring AVAG

Lid stageteam:

Datum:

Bijlage 2 AVAG registratiedocument

Persoonsgegevens student

Naam:
Studiejaar:
VAA/VAG:

Gegevens studie of stageplek

Stage praktijk/kliniek:
Adres:
Plaats:
Land:
Contactpersoon praktijk/kliniek

Verblijf

Verblijfplaats:
Telefoonnummer contactpersoon verblijfplaats:

Reisinformatie

Reisdagen: van ..... tot en met .....20..
Manier van reizen:
Vlucht, bus of treingegevens:

Contactpersonen

1. Naam:
Telefoonnummer:
2. Naam:
Telefoonnummer: